

Vlasta

LIST VÝBORU ČS. ŽEN

NOSITELKA ČESKOSLOVENSKÉ CENY MÍRU

20. PROSINCE 1956
70 hal.
ROČNÍK X - Č.
Náklad 300.000 výtisků

51

„Maminka má před vánocemi hodně práce - tak jí musím pomáhat!“

FOTO A. ŠOURKOVÁ

Návštěvou ve Špejblovic rodině

V MRAZIVÉM JITRU koncem listopadu vydali jsme se za naším největším dřevěným umělcem světového jména panem Špejblem a jeho synem Hurvínkem se žádostí, aby nám řekli něco o svých cestovatelských sklonech, toulkách cizinou a zážitcích. Pan Špejbl nás přijal s uctivostí jemu vlastní a po jeho typickém „Můj velectěný hlubosklon a uctivé kořeni!“ spustil ihned stavidla své výmluvnosti.

„Je mi neobyčejnou potěchou a jsem na to hrd a pyšněn, slavný pane redaktore, že se zajímáte o cestovatelské sklony mé a mého synstva Hurvajse. S notnou porcí otcovské pýchy musím říci, že tyhle sklony skutečně má bohatě vyvinuté. Trajdal by od rána do večera.“

„Neměl jsem na mysl, pane Špejble, tyto vrozené a přirozené dětské sklony, spíše mi jde o Hurvínkovy i vaše umělecké cesty po světě.“

„Nevšlmejte si taťuldových výpadů proti mně, pane redaktore,“ ozval se Hurvínkem a vyprávěl:

„Když se to tak vezme koukolem dokola, viděl jsem už hezký kousek světa. Už jenom z pouhého výpočtu se vám může zatočit hlava. Tak už roku

1929 spatřil jsem Francii, čímž pochopitelně zase Francie spatřila mne i s taťuldou. Pak následovaly Jugoslavie, Maďarsko, Rakousko, Estonsko, Litva, Lotyšsko a dnešní doba dala ještě větší možnosti k cestování, takže jsem měl možnost poznat nejen Sovětský svaz, ale i Polsko, Anglii (dokonce dvakrát), Švédsko, Německou demokratickou republiku a znovu Francii a v minulých dnech jsem se vrátil z Německé spolkové republiky. Jak račte vidět, natrajdal jsem se tedy po světě dost a dost.“

„Říkáš, Hurvínku, Francie, Anglie, SSSR a ostatní. To je opravdu hezký kus světa. A neunavuje tě takové cestování?“

„Phá,“ usmál se pohrdlivě Hurvínkem. „Naopak, je to pro mne úplnou rozkoš. Na lodi si počínám jako skutečný mořský vlk, třeba i v běsnění bouře. Ve Skandinávii jsem se chtěl zúčastnit lovu sobů

a losů, ale dyž on taťulda nedovolil.“

„Bodejť, já ti dám losy. Jednou jsem na tvoje škemrání taky koupil los a jak to dopadlo? Nevyhráli jsme nic. Já losům nevěřím.“

„Ale, taťuldo, neblamuj se. Los a los je rozdíl!“

„Helejte ho, kluka, zas mě bude poučovat. To já vím, že je to rozdíl, proto má každý los jiné číslo. Ale nezdržuj pana redaktora, tamhle si sedni a mluv, až budeš tážán. Chtěl bych ještě skrovně podotečít, slavný

pane redaktore, že Hurvajš, až na tu hubatost, je jinak kluk velmi čiperný. Přál bych vám jej vidět, jak pyšně se procházel pod pařížskou Eiffelkou, byv terčem obdivu francouzských dětí, nebo okamžitě si zlskal celé srdce slavného sovětského loutkáře Obrazcova a v Anglii nás slyšely a viděly ne stovky, ale miliony lidí, poněvadž jsme hráli v anglické televizi.“

„Tak se mi zdá, taťuldo, že máš chlubné plíce.“

„Hurvajš! Byl jsi tážán?“

„Nebyl.“

Národní umělec profesor Josef Škupa a dětmi téměř na celém světě obdivovaný Hurvínkem.

„Tak kuš! Pan redaktor tadyhle chce vědět, no tak mu poctivě povídám. Ty víš houpy, co je to takovej intervív. To je věc nesmírně důležitá, poněvadž to se dostává do veřejnosti a – vůbec –“

Hurvínkem, jak se zdálo, měl málo pochopení pro podrobné rozvíjení taťuldových teorií a tak v nestřeženém okamžiku za jeho zády popadl koloběžku a nepozorován vytratil se i s pejskem Žerýkem. Oknem jsem pak zahlédl, jak ujíždí Římskou ulicí a Žerýk s veselým štěkotem se hnál za ním. Obrátil jsem se na pana Špejbla: „A co úspěchy, vážený mistře?“

„Což o to, na to si nemůžeme stěžovat a zejména kluk to vyhrává všude. Jak říká naše staré úsloví: má hubu a nemlčí, a tím se jaksi stává miláčkem žen a dětí. Však on se, filuta, vyzná v téhle té – jak se říká – diplo-

macii. Ať jedeme kam chceme, on vždycky hned ovládne perfektně řeč toho či onoho národa a hned – to se ví – se s jeviště domlouvá s klukama i dospělými v jejich mateřtině. No a tím si je přirozeně koupí. A on – kluk prachmilionská – má přes všechnu svou nezbednost dobré, lidské srdce a šikovný je až až... Snad jste sám ráčil vidět, jak mistrně ovládá xylofon, o houslích ani nemluví, na koloběžce drandí, až oči přecházejí, bravurně diriguje orchestr, a když zakrouží očima, lidé jsou paf a mohou zbořit divadlo. Čert ví, po kom má tak výrazné oči...“

Pan Špejbl se zasněně zahleděl kamsi do neurčita. Hodiny s kukačkou odkukaly desátou a já jsem se diskretně vytratil do chladných ulic a mnoh jsem přemýšlel o svém interviewu. Je mi dobře známo, jak ten dřevěný umělec Špejbl se musel v počátcích těžko probíjovat, překonávat trpké ústrky v plzeňském divadélku feriálních osad, a jak přece jeho velké umění a tvrdá hlava (říkává s úsměvem: Vždyt je z lipového dřeva!) po čase zvítězily a přinesly mu dnešní zaslouženou světovou slávu. A snad se příliš neprohřeším, prozradím-li tu nediskretně, že jeho milovaný synek Hurvínkem, kdyby nebyl z téhož lipového dřeva, mohl už letos mít v den výročí svých narozenin na stole dort – s třiceti svíčkami. Narodil se totiž v Plzni 2. května 1926 a odtud vyšel se svým otcem Špejblem radostně na vítěznou pouť světem.

Ke cti pana Špejbla budiž řečeno, že k světovým úspěchům svého syna Hurvínka i svým se staví hodně sebekriticky, ale skutečnost jest jediná: víme, že je na světě mnoho zemí, které by ještě rády spatřily velké a blahodárné umění těchto dvou českých dřevěných protagonistů. My však chceme věřit, že Špejbl a Hurvínkem budou mít ještě dost příležitosti, aby ukázali dalším zemím a národům své krásné a čisté umění, které vždy sloužilo a slouží míru a sblížení všech poctivých lidí na celé zemi.

KAREL BALÁK

Kresby Jiřího Trnky

